



25.29x15.57	1	עמוד 7	המגזין - מעריב	19/12/2021	79902429-2
בנימין זאב הרצל - בהקשר לצינון - 80790					

משה נסטלבאום | מי האיש/ה?

פיקצ'ר: Carl Pietzner



פתרון החידה הקודמת:

מי ששימש ככתב הפריזאי של החשוב שבעיתוני וינה, היה מחזאי שנאבק על הכרה והוציא בשנת 1896 ספרון המציע פתרון מעשי לבעיית היהודים - הוא בנימין זאב תיאודור הרצל, חוזה המדינה. ●

ב"ניו יורק טיימס", שעליו היו חתומים גם עמוס עון, א"ב יהושע ויהודה עמיחי, ובו ביקשו הארבעה מיהודי ארצות הברית להביע את דעתם בגלוי על מדיניותה של ישראל ביהודה ושומרון וחבל עזה. בתחילת שנות האלפיניים הוא עזב את ישראל בגלל אכזבתו מההתפתחויות הפוליטיות בה.

באחד הראיונות עמו הוא הגדיר את ישראל כמדינה "פשיסטואידית וצרת אופקים", שנמצאת בתווה ימינה. הוא טען שהוא לא מתפלא על כך, "משום שידוע מהיכן הגיעו אזרחיה, מארצות ערב או מזרח אירופה".

למרות התבטאויותיו שעוררו לא מעט ביקורת, הוא נחשב עיתונאי וסופר מוערך, שכתב 12 ספרים, שמר ביתם תורגמו לשפות אחרות. את ראשית פרסומו כסופר הוא קנה בספרו הראשון שתיאר את הקרב על ירושלים. הוא גם היה היסטוריון, שנחשב אחד המתעדים הגדולים ביותר של הצינונות וישראל. אחד מספריו המוכרים הוא דיוקן מקיף של האומה הישראלית. הוא פרסם בקביעות מאמרים ב"ניו יורקר" ובכ"ת העת "ניו יורק רוויי אוף בוקס". הוא מת בשנת 2009, בגיל 82, מלוקמיה בביתו בטוסקנה שבאיטליה.



אתם מחמנים לגלות:
מי האיש/ה?

הוא נולד בווינה בשם היינריך, ובגיל 18 החליט לשנות את שמו לעמוס. אביו עלה לארץ בסוף שנות ה-20 של המאה הקודמת בעקבות עליית האנטישמיות באוסטריה ועליית הנאצים לשלטון בגרמניה. 13 שנים לאחר מכן הגיעה לארץ גם משפחתו בעקבותיו.

הא היה חבר מערכת בעיתון "הארץ" וכתבות שפרסם עוררו ויכוחים פוליטיים רבים באותה תקופה. על שמונה רשימותיו על יהודי מרוקו, שעלו באותן שנים לישראל, נכתב כי הוא תיאר אותם "ללא חמלה" וכי בין השאר כתב תיאורים על "חוסר היגינה, דלות ועבודה ירודה". הרשימות עוררו סערה גדולה בארץ, ואף עוררו זעם במרוקו ובתוניסיה.

הוא שימש ככתב חוץ באירופה ובארצות הברית. במהלך שהותו בווינינגטון הכיר סוכנת ספרות, שהפכה לרעייתו. בשנת 1967, בסמוך למלחמת ששת הימים, גויס לשירות מילואים ככתב צבאי. במהלך המלחמה הוא שלח לגרשום שוקן, עורך "הארץ" אז, שגילה אותו בשנות ה-50 והפך אותו לבן טיפוחיו, מאמר שבו הביע חשש שאם תפרוץ מלחמה, היא תיצור בעיות קשות מאלה שהיא אמורה לפתור. שוקן החליט לגנוז את המאמר.

הוא מצא עצמו באותה תקופה בעימות מתמשך עם כמה מעמיתיו הבכירים במערכת "הארץ", משום שדעתו הייתה שכיבוש עזה והגדה המערבית ימיט אסון על החברה הישראלית. באינתרואדה השנייה הוא פרסם מאמר